

Veilige oplossingen voor Wondgenezing en Infectiebestrijding

BiologiQ Nieuwsbrief September 2019

AvL-team behandelt oncologische schedelwonden met Revamil Collagen

In juni plaatste WCS Nieuws een artikel over de aanpak van een notoir complex soort wonden in het Antoni van Leeuwenhoekziekenhuis. Het gaat om oncologische wonden met blootliggend schedelbot. De drie auteurs doen daarin verslag van 'voorzichtig succes' met collageenhoningverband, in combinatie met goed georganiseerde ketenzorg.

Foto 3. Mar H. 20-12-2018.

Foto 4. Mar H. 11-02-2019 volledige granulatie, deels epithelialisatie.

Zeer complexe wonden

In het AvL hebben artsen en verpleegkundigen regelmatig te maken met oncologische wonden met blootliggend schedelbot. Veelal betreft het oudere patiënten met veel comorbiditeit. Huidtumoren als basaalcel- en plaveiselcarcinoom en melanoom zijn vaak (mede) veroorzaakt door zonneschade, die ook de wondomgeving kwetsbaar maakt voor infecties. Bestralingseffecten compliceren de wondgenezing verder. Granulatie blijft uit en het blootliggende bot sterft af door uitdroging, wat het risico op wondinfectie en zware complicaties als meningitis of hersenabces vergroot. Operationeel ingrijpen (reconstructie) is bij deze kwetsbare patiëntengroep niet altijd mogelijk. Het oncologisch wondexpertiseteam van het AvL heeft alle mogelijke wondbehandelingen geprobeerd, van hydrogel en alginaat tot foamverbanden en antibacteriële gels, maar de resultaten vielen tegen.

Collageen-honingverband

Na lang experimenteren kwam het team uit bij collageenhoningverband (Revamil® Collagen). De honing heeft een breed spectrum antibacteriële en antimycotische werking en tal van positieve effecten op de natuurlijke wondgenezing.

Totaalconcept in Actief Wond Management

BiologiQ biedt een uniek totaalconcept in wondmanagement, gebaseerd op de laatste inzichten in de biologie van de (complexe) wond. Met innovatieve Bio-Actieve productoplossingen die elkaar onderling aanvullen en gericht zijn op het stimuleren en ondersteunen van het eigen regeneratief vermogen van het menselijk lichaam. Zo dragen wij bij aan kortere behandel tijden en een betere kwaliteit van leven voor de patiënt.

De collageen zorgt voor mechanische structuur en bevordert de migratie van fibroblasten en granulatie. Daarnaast kenmerkt de AvL-aanpak zich door een strak georganiseerde multidisciplinaire ketenzorg.

Protocol

Daarvoor is een gedetailleerd protocol opgesteld, van tijdige verwijzing naar het wondexpertiseteam via instructies voor de thuiszorg tot controles op de wondpoli. Het protocol voorziet zelfs in een speciale ingreep, als twee weken na aanvang van de behandeling, bij controle op de wondpoli geen granulatievorming wordt geconstateerd. Dan wordt overgegaan tot bot frezen, tot er puntbloedinkjes ontstaan. Deze ingreep kan worden uitgevoerd door een kaakchirurg, maar het AvL zet voor de botboringen een speciaal opgeleide tandarts in.

Conclusie van de auteurs: "Na jaren zoeken naar een effectieve wondbehandeling voor oncologische wonden met blootliggend schedeldak is nu een werkzame behandeling gedocumenteerd."

Artikel: Halff K, Van der Velden LA, Beije M, Wondbehandeling bij oncologische wonden met blootliggend schedelbot. WCS Nieuws, jaargang 35-2, juni 2019. Dit artikel is als bijlage meegezonden met deze nieuwsbrief.

Update Clinical Fact Sheet OASIS® met nieuwe studies

De terugkeer van OASIS® Extracellulaire Matrix in het leveringsprogramma van BiologiQ was aanleiding voor het samenstellen van een nieuwe Clinical Fact Sheet voor dit product. De vorige versie dateerde nog van vóór 2013. Sindsdien zijn er nogal wat nieuwe researchstudies verschenen over verschillende aspecten van OASIS, waaruit de nu verschenen editie een selectie bevat.

Snellere wondsluiting

De Clinical Fact Sheet bevat abstracts in het Nederlands van (gerandomiseerd vergelijkende) klinische trials en studies naar de inzet van OASIS (al dan niet als adjuvante therapie) ..

Lees verder op de volgende pagina >

Vervolg: Clinical Fact Sheet OASIS® herzien...

... bij de behandeling van doorligwonden, veneuze en arterieel-veneuze wonden, diabetische voetulcera en chronische beenulcera. Twee van de vijf abstracts betreffen studies naar de kosteneffectiviteit van OASIS. In alle gevallen biedt OASIS significante voordelen in termen van snellere wondsluiting, reductie van wondoppervlak en kosten-baten balans. Eerder al bracht BiologiQ een compleet vernieuwde OASIS productbrochure uit, een geactualiseerde versie van de BiologiQ overzichtsbrochure en een herziene WondWijzer (zie deze nieuwsbrief, editie mei/juni 2019).

Een papieren exemplaar van de nieuwe OASIS Clinical Fact Sheet is verkrijgbaar via de BiologiQ productspecialist voor uw regio. Of bel 055 – 368 4460, of mail naar info@biologiq.nl. Hier kunt u ook terecht om de OASIS productbrochure en/of de laatste BiologiQ Wondwijzer aan te vragen. Alle genoemde OASIS-documentatie is tevens downloadbaar van het online Kenniscentrum op www.biologiq.nl.

Tijdelijke adviezen voor hygiëne en infectiepreventie thuiszorg

Onder de noemer 'De Veilige Vijf' publiceerde het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid (LCHV) op 5 september jl. een aantal tijdelijke adviezen over hygiëne en infectiepreventie voor verpleegkundigen en andere zorgverleners in de thuiszorg. Omdat het hier om voorlopige adviezen gaat, spreekt het LCHV bewust niet van 'richtlijnen'.

Vragen uit de praktijk

De adviezen zijn bedoeld als voorlopige dichting van het gat dat is ontstaan na het wegvallen van de Werkgroep Infectie Preventie (WIP). Bestaande richtlijnen voor de thuiszorg zijn daardoor al meer dan tien jaar niet aangepast en dringend aan herziening toe. Richtlijnen uit de WT zijn gericht op verpleeghuizen en niet één op één over te zetten op de thuiszorgsituatie. Het opstellen van nieuwe officiële richtlijnen vraagt echter al gauw twee jaar of meer, terwijl thuiszorgverleners volgens het LCHV met 'ontzettend veel vragen' op hygiënegebied zaten. Om hen in de tussentijd toch houvast te bieden komt het LCHV nu met De Veilige Vijf, zo genoemd omdat de adviezen zijn verdeeld over vijf aspecten: handhygiëne, persoonlijke hygiëne, reiniging &

desinfectie en hoe te waken voor MRSA (Methicillin-resistent Staphylococcus aureus) en andere BRMO's (Bijzonder resistente micro-organismen).

Overleg met doelgroep

De adviezen zijn vooraf besproken met vertegenwoordigers uit de doelgroep (thuiszorg, wijkzorg en wijkverpleging) en beknopt en duidelijk. Er waren vooral vragen over het reinigen en desinfecteren van mobiele telefoons, tablets en toegangspassen/-druppels. Eén van de praktische adviezen luidt dan ook: 'gebruik je mobiel liever niet tijdens zorghandelingen, maar leg hem in het zicht, zodat je zonder aanraken kunt zien of beantwoorden écht noodzakelijk is'. Een ander onderwerp waarover thuiszorggevers in zaten was de bescherming tegen MRSA/BRMO. Er is nu meer duidelijkheid over bijvoorbeeld de volgorde van het aan- en uittrekken van beschermende kleding. Bij het operationeel worden van het Samenwerkingsverband Richtlijnen Infectiepreventie (SRI), de opvolger van de WIP, zal de status van de Veilige Vijf nader worden bepaald. Het LCHV valt onder het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM, ministerie VWS) en is een kenniscentrum voor hygiëne en infectiepreventie.

Bronnen: nursing.nl, rivm.nl

Niet-toxische AdvaCyn® 'aanbevolen voor oppervlakkige brandwonden'

Wetenschappers aan de medische faculteit van de Comenius Universiteit in Bratislava (Slowakije) deden onderzoek naar de veiligheid en effectiviteit van een aantal gangbare wonddressings bij de behandeling van oppervlakkige brandwonden. Resultaat: non-toxische hulpmiddelen als AdvaCyn verdienen de voorkeur bij de behandeling van oppervlakkige brandwonden van de eerste en tweede graad.

Dermacyn (= AdvaCyn)

Adequate infectiebestrijding is één van de belangrijkste voorwaarden voor goed brandwondenmanagement. De onderzoekers wilden weten welke antibacteriële hulpmiddelen het meest effectief zijn, met inachtneming van mogelijke schadelijke effecten door cytotoxiciteit. Zij testten 16 verschillende producten geschikt voor plaatselijke aanbrenging en 6 controlesamples in vitro op twee celtypes (dierlijk en menselijk). Afhankelijk van de resultaten ..

[Lees verder op de volgende pagina >](#)

Vervolg: Niet-toxische AdvaCyn® ‘aanbevolen ...’

.. verdeelden zij de producten in drie categorieën: toxisch, semitoxisch en niet-toxisch. Deze indeling is relevant, omdat cytotoxiciteit weliswaar effectief is bij het doden van bacteriën, maar tegelijkertijd remmend kan werken op de wondgenezing. Het team concludeerde dat vanuit een oogpunt van effectiviteit en veiligheid met name de groep van zes niet-toxische hulpmiddelen, waaronder Dermacyn, ‘zijn aan te raden voor toepassing op oppervlakkige brandwonden’. Dermacyn is de buiten Nederland gebruikte merknaam voor AdvaCyn, het eigen label van BiologiQ voor de Nederlandse markt. AdvaCyn Wound Care is een steriele super-geoxideerde vloeistof en gel voor moeilijk genezende en complexe, al dan niet geïnfecteerde (brand)wonden.

Artikel: Hajská M, Dragúňová J, Koller J, Cytotoxicity testing of burn wound dressings: first results. Cell Tissue Bank, 2017.

Studie: collageen in poedervorm effectief bij wondsluiting

In een pilot studie vergeleek een researchteam aan de George Washington University in Washington DC (VS) de effectiviteit van collageen in poedervorm op de natuurlijke wondsluiting met die van primaire wondsluiting door middel van niet-oplosbare hechtingen. Conclusie: collageen is minstens zo effectief qua wondgenezing, kosten-effectiever en minder belastend voor de patiënt.

Vrijwilligers

Voor deze test brachten de onderzoekers onder gecontroleerde omstandigheden (door middel van ‘punch biopsieën’) twee wonden aan bij acht vrijwillige proefpersonen. Bij elk werd de ene wond gehecht en de andere behandeld met collageenpoeder, waarna beide wonden werden afgedekt. De helingstrajecten werden vervolgens gemonitord door middel van histopathologische analyse (biopsieën na 4 en 8 weken). Deze gegevens werden aangevuld met de resultaten van vragenlijsten over pijn- en jeukervaringen, voorkeuren en eerste indrukken van de cosmetische aspecten. Zes van de acht met collageen behandelde wonden bleken na 4 weken volledig geheeld, alle wonden waren genezen na 8 weken. Qua pijn en jeuk ervoeren de proefpersonen nauwelijks verschil tussen beide wonden, waarbij de jeuk overigens vooral werd toegeschreven aan het afdekkend verband. Eindoordeel van de teamleider: “Gezien de kosten en het tijdsbeslag van hechtingen aanbrengen en weer verwijderen is plaatselijk aangebracht collageen -mits vergoed- voor dit type wonden

waarschijnlijk prettiger voor de patiënt, ook al omdat er geen extra doktersbezoek nodig is om de hechtingen eruit te laten halen - terwijl het genezingsresultaat gelijk of zelfs beter is.”

Collageen: sleutelrol in wondgenezing

Collageen is een essentiële structurele component van allerlei organen, inclusief de huid. Daarnaast speelt het een sleutelrol als signaalmolecuul in de regulering van alle fases van de wondgenezing. Collageenpoeder heeft een enorme potentie voor wondgenezing omdat het bloedstelpend werkt, immuun- en huidcellen activeert die essentieel zijn voor de wondgenezing en de aanmaak van nieuwe bloedvaten stimuleert. Tevens vormt collageen een platform voor celmigratie naar en celgroei in het wondbed. Allemaal redenen waarom het team toekomst ziet voor collageenproducten en aandringt op verdere studie. Voor zover bekend is BiologiQ met BioSpray de enige aanbieder in Nederland van een collageenproduct in poedervorm voor gemakkelijke aanbrenging per spuitbus.

Bron: sciencedaily.com. Artikel: Qureshi A et al. A Head-to-Head Comparison of Topical Collagen Powder to Primary Closure for Acute Full-Thickness Punch Biopsy-Induced Human Wounds: An Internally Controlled Pilot Study. Journal of Drugs in Dermatology, 2019. Voor meer informatie over BioSpray zie www.biologiQ.nl -> BioPad/BioSpray.

Minder pijnstillers nodig dankzij muziek rond operatie

Afgelopen juli plaatste het medisch vakblad Annals of Surgery het verslag van een meta-analyse, uitgevoerd aan het Erasmus MC, Rotterdam. Uit meer dan 2.000 studies, waaronder 55 gecontroleerde trials, bleek dat patiënten die vóór, tijdens en na een chirurgische ingreep via een koptelefoon naar muziek luisterden, significant minder verslavende pijnstillers nodig hadden dan muziekløos geopereerde patiënten.

Muziek als Medicijn

In totaal ging het om bijna 5.000 chirurgische patiënten (N = 4.968). Eén van de co-auteurs van de studie is Prof. Hans Jeekel, voormalig hoofd van de afdeling chirurgie van het Erasmus MC en amateur-pianist. Hij wijst op het belang van ‘peri-operatieve’ muziek, zeker nu patiënten steeds sneller na een operatie naar huis gaan: “Ze hebben dan nog pijn en krijgen medicijnen tegen die pijn mee naar huis. Daar kun je snel aan gewend raken en huisartsen blijven het voor- ..

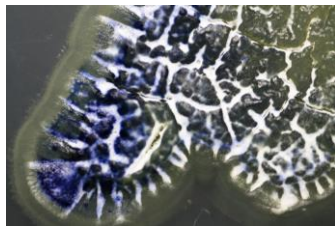
Lees verder op de volgende pagina >

Vervolg: Minder pijnstillers nodig ...

... schrijven. Aan sommige middelen, zoals oxycodon, kun je na een paar weken al verslaafd zijn." Jeekel is ook stuur-groep lid van de foundation Muziek als Medicijn, die muziek als innovatieve en evidence-based behandeling een plaats wil geven binnen de gezondheidszorg. Maar liefst zes promovendi houden zich op dit moment bezig met het onderwerp.

*Bronnen: muziekalsmedicijn.nl, journals.lww.com, skipr.nl.
Artikel: Fu V, The Effect of Perioperative Music on Medication Requirement and Hospital Length of Stay: A Meta-analysis. Annals of Surgery, 2019..*

Bacteriën op insecten: alternatief voor antibiotica?

In de wereldwijde zoektocht naar nieuwe antibiotica en/of alternatieven kwamen onderzoekers aan de Universiteit van Wisconsin-Madison (VS) uit bij bacteriën die leven op insecten. Dat is minder vreemd dan het lijkt: de meeste bestaande antibiotica komen voort uit bacteriën, waaronder *Streptomyces*. De *Streptomyces* op insecten blijken echter sterk te verschillen van de meer bekende op planten en in de grond voorkomende soorten.

Aansturing

Wat *Streptomyces* zo interessant maakt is dat deze bacteriën zowel antibiotica kunnen aanmaken als antimycotica, als bescherming tegen andere, schadelijke bacteriën en schimmels in de grond. De *Streptomyces* op insecten blijken echter weer defensiemechanismen te hebben tegen allerlei andere bacteriën, waarbij ze zich ook weer specialiseren per drager (sprinkhanen, kevers, mieren, vlinders, bijen enzovoort). Door die grote veelzijdigheid is ook de variatie aan antimicrobiële producten enorm en -mede daardoor- nog grotendeels onontdekt. De onderzoekers brachten ruim 10.000 soorten *Streptomyces*, voorkomend op zo'n 2500 verschillende insectensoorten in kaart en vergeleken deze met 7.000 *Streptomyces*soorten uit de grond en op planten. Van elke soort werd de antibacteriële werking op 24 notoire ziekteverwekkers (o.a. andere bacteriën en schimmels) getest. Eerste conclusie: *Streptomyces* afkomstig van insecten zijn effectiever dan in de grond of op planten levende *Streptomyces*. Vervolgens werden de antimicrobiële

Nieuw in het Kenniscentrum:

Het Kenniscentrum op www.biologiQ.nl (-> Kenniscentrum) is afgelopen maand uitgebreid met de volgende publicaties:

* OASIS Clinical Fact Sheet 2019 met direct daaronder de vijf daarin genoemde publicaties

* Halff K, Van der Velden LA, Beije M, Wondbehandeling bij oncologische wonden met blootliggend schedelbot.
WCS Nieuws, jaargang 35-2, juni 2019.

* Hajská M, Dragůňová J, Koller J, Cytotoxicity testing of burn wound dressings: first results.
Cell Tissue Bank, 2017.

producten van de eerste groep *Streptomyces* toegediend aan muizen die eerst waren besmet met de *E. coli* of de *P. aeruginosa* bacterie, óf met de *C. albicans* schimmel. De resultaten waren hoopgevend, in combinatie met het uitblijven van bijwerkingen in 42 van de 46 geteste antimicrobiële stoffen. De volgende stap is proeven op mensen.

Bronnen: scientias.nl, wcs.nl. Nederlandstalig artikel gebaseerd op Chevrette MG et al, The Antimicrobial Potential of Streptomyces from Insect Microbiomes, Nature, 2019.

Congres agenda

De komende maanden is BiologiQ betrokken bij en/of vertegenwoordigd op de volgende vakbijeenkomsten:

2 oktober 2019

Erasmus Opleidingsmarkt. MC Zorgacademie, Rotterdam.
BiologiQ productspecialisten beantwoorden vragen van studenten om hen te helpen beargumenteerde keuzes te maken voor een wondproduct, passend bij specifieke situaties.

Locatie: Erasmus MC, Rotterdam.

8 oktober 2019

Symposium 'Druk, druk, druk'.

Regionale wondzorg en decubitus werkgroep Regio 040.
Locatie: Summa-College, Eindhoven.

26 en 27 november 2019

WCS Congres 'Alles in Wondenland'.

WCS Kenniscentrum Wondzorg.
BiologiQ aanwezig met het BiologiQ wondmanagementsysteem.
Locatie: Jaarbeurs Utrecht.

BiologiQ. Vernieuwend in wondgenezing

Bezoek onze website > www.BiologiQ.nl

met Kenniscentrum voor klinische studies en publicaties